

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร้
วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร้

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕,๗๘๕,๙๑๐ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๖๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๘๒๗,๙๑๔ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๖๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๐๑,๙๒๖ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๖๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๐๑,๙๓๙ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๑๑ จังหวัด จำนวน ๒๘๕.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑,๓๕๔ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๖๕๒.๕๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๖๖ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๙๒ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๔๐ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๘๘ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งสีชมพูมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๖๖๗.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๙๘๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๖๕๓.๒๕ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๓๙๗.๒๕ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๕๒ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๖๓ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๑๕๐ ไร่

๒.๑.๓ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๑๐๖.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐๕.๗๕ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๕๑ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๒ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๓.๗๕ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๑,๑๒๖.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๐๗.๕๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๔๖๓.๒๕ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๓๒๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๑๒๖.๒๕ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๒๐๗ ไร่

๒.๑.๕ แมลงนูนหลวง ไม่พบการระบาด

๒.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ สระแก้ว สระบุรี สุพรรณบุรี สุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๑๗๙,๑๔๓.๙๘ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑,๒๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘๐,๓๔๓.๙๘ ไร่)

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๒๗๗ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕๒ ไร่)

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน ๒๐๕ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	จำนวน ๗๐ ไร่
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน ๒ ไร่

๒.๒.๒ ตัวหนอนดียวาว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน ๒๐ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	ไม่พบการระบาด
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด

๒.๓.๑ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด ๒๕ จังหวัด จำนวน ๕๙,๓๖๐.๖๙ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๙๑๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๐,๒๗๑.๖๙ ไร่) แบ่งเป็น

๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย	จำนวน ๕๘,๔๙๑.๖๙ ไร่
๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก	จำนวน ๘๖๙ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด

๓.๑.๕ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่ขออนุมัติขุดเขย ส่งสำนักงบประมาณพิจารณา

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้ และตัวหนอนดียวาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อให้
ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์การระบาดของ
หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสนับสนุนแมลงศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์
ให้กับเกษตรกร

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่
เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ ดำเนินการรณรงค์ให้มีการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) โดยใช้สื่อ
ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ จำนวน ๕๐ จังหวัด หากพบการระบาดระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีควบคุมการระบาด
ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปรด

แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย
และหากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น
ไทอะมีโทแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัม ต่อน้ำ
๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออะเซทาไมพริด ๒๐% เอสพี
อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปรดติดผล
อ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

๔.การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ไรแดง แมลงหวี่ขาวยาสูบ
และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งสีชมพู เพลี้ยหอย แมลงหวี่ขาวยาสูบ
และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

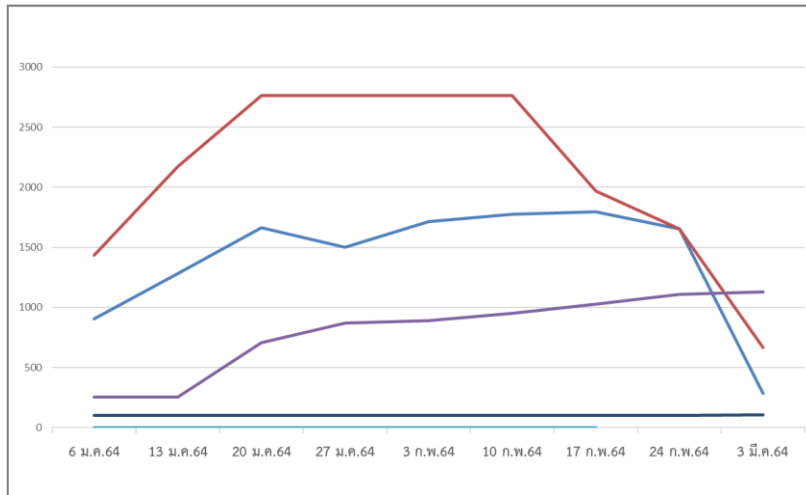
- มันสำปะหลัง ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู เพลี้ยหอย แมลงหวี่ขาวยาสูบ
และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวงหนวดยาว และโรคใบขาว
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคกาบและใบไหม้
- สับปรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

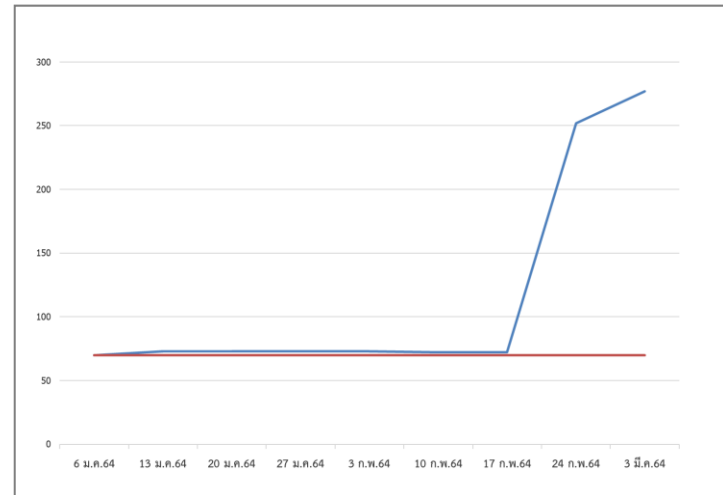
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชไร่ ปี ๒๕๖๔
ภาพรวมทั้งประเทศ

ศัตรูมันสำปะหลัง

ศัตรูอ้อย

เพลี้ยแป้ง 285.75 ไร่
เพลี้ยแป้งสีชมพู 667.25 ไร่
เพลี้ยหอย 106.75 ไร่
ไรแดง 1,126.50 ไร่
แมลงงูบหลวง 0 ไร่

หนอนกออ้อย 277 ไร่
ด้วงหนวดยาว 70 ไร่